

EXPUNERE DE MOTIVE

Programul de Guvernare pentru anii 2001-2004 este elaborat cu o viziune modernă ce se bazează atât pe soluții novatoare cât și pe considerații și recomandări ale organismelor europene și conține, ca indicator al politicilor economice, îmbunătățirea semnificativă și generalizată a standardului de viață al cetățenilor României.

Planul de Acțiune al Programului de Guvernare pe perioada 2001-2004, în domeniul denumit Piața muncii, stabilește pentru obiectivul "garantarea șanselor egale", acțiunile de adoptare a Legii privind egalitatea de șanse între femei și bărbați precum și de constituire a unui organism independent de promovare a egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați.

Procesul de modernizare a cadrului legislativ și instituțional intern se desfășoară în strânsă concordanță cu prevederile principalelor instrumente juridice internaționale ratificate de România, cu recomandările Uniunii Europene referitoare la problematica drepturilor femeii și a egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați.

Problematica ce se referă la condiția femeii și la egalitatea de gen este inclusă în sfera de preocupări a factorilor guvernamentali și ai societății civile din numeroase state ale lumii, care s-au angajat să aplice o strategie coordonată pentru eliminarea discriminării după criteriul de sex.

Organizația Națiunilor Unite a adoptat documente cu referire la respectarea principiului egalității de șanse între femei și

bărbați, unele ratificate și de România, precum Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale sau Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale sau Pactul internațional privind drepturile civile și politice, care stipulează că statele-părți se angajează să asigure deplina egalitate a bărbaților și femeilor de a beneficia de toate drepturile enunțate în aceste tratate.

De asemenea, Convenția O.N.U. asupra drepturilor politice ale femeii, ratificată de România, angajează părțile contractante să acorde bărbaților și femeilor egalitate în folosința și în exercițiul drepturilor politice, la reprezentarea în organismele publice, în ocuparea oricărui post public și în exercitarea funcțiilor publice.

Convenția Organizației Națiunilor Unite asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW), ratificată de România, urmărește eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei și solicită explicit aplicarea de măsuri legislative și administrative pentru înlăturarea practicilor care perpetuează inegalitatea între bărbați și femei.

România a prezentat, în luna iunie 2000, concomitent, rapoartele 4 și 5 privind aplicarea Convenției, experții Comitetului CEDAW recomandând îmbunătățirea cadrului legislativ și instituțional din domeniu.

În anul 1999 a fost adoptat de către Adunarea Generală a O.N.U. cel de al 21-lea Protocol Opțional la această Convenție, semnat de România la data de 6 septembrie 2000. Prin ratificarea Protocolului, statele-părți se obligă să accepte competența Comitetului CEDAW, din cadrul Secretariatului O.N.U., de a primit și soluționa plângeri formulate de persoane sau grupuri de persoane în legătură cu nerespectarea dispozițiilor Convenției.

Guvernul României și-a asumat responsabilitatea aplicării măsurilor pentru ameliorarea condiției femeii în toate cele douăsprezece domenii critice ale Platformei de Acțiune de la Beijing, document final al celei de-a IV-a Conferințe mondiale asupra condiției femeii. În cadrul Sesiunii Speciale a Adunării Generale a O.N.U., din iunie 2000, cu tema: "Femeia în anul 2000: egalitate între sexe, dezvoltare și pace pentru secolul al XXI-lea", s-a prezentat Raportul național asupra condiției femeii în România între anii 1995-2000.

De asemenea, țara noastră a ratificat documente ale Organizației Internaționale a Muncii care prevăd adoptarea de măsuri pentru respectarea drepturilor femeii și a principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul muncii.

Dintre documentele Consiliului Europei, care stipulează obligația protecției juridice împotriva discriminării după criteriul de sex, România a ratificat, prin Legea nr.74/1999, Carta socială europeană revizuită. Document de referință în sfera drepturilor economice și sociale, Carta prevede, la articolul 20, adoptarea de măsuri pentru a asigura aplicarea dreptului la egalitate de șanse și de tratament în materie de angajare și profesie, fără discriminare după criteriul de sex.

Referitor la procesul de armonizare a legislației naționale cu prevederile acquis-ului comunitar în domeniu, prin proiectul de Lege privind egalitatea de șanse între femei și bărbați se urmărește transpunerea în totalitate în legislația română a următoarelor reglementări:

- Directiva Consiliului 75/117/CEE, din 10 februarie 1975, cu privire la armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la aplicarea principiului salarizării egale între femei și bărbați;

- Directiva Consiliului 76/207/CEE, din 9 februarie 1976, referitoare la aplicarea principiului egalității de tratament între bărbați și femei în privința accesului la angajare, formare profesională și promovare și a condițiilor de muncă ;

- Directiva Consiliului 97/80/CE, din 15 decembrie 1997, privind aducerea dovezii în cazurile de discriminare pe bază de sex ;

- Directiva Consiliului 79/7/EEC, din 19 decembrie 1979, privind aplicarea progresivă a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale ;

- Decizia Comisiei 95/420/CE, din 19 iulie 1995, care amendează Decizia Comisiei 82/43/CEE, din 9 decembrie 1981, în legătură cu înființarea unui Comitet consultativ privind șansele egale între femei și bărbați ;

- Rezoluția Consiliului 95/110/CE, din 5 octombrie 1995, privind reflectarea imaginii femeilor și bărbaților în media și publicitate.

Strategia Uniunii Europene pentru promovarea egalității de șanse între femei și bărbați, precum este menționat și în Declarația Conferinței de la Paris din 1999 "Femeile și bărbații în structurile puterii", încurajează guvernele să promoveze democrația paritară bazată pe egalitatea între sexe în toate domeniile și la toate nivelurile decizionale.

Proiectul Legii privind egalitatea de șanse între femei și bărbați reglementează măsurile de promovare a egalității de șanse între femei și bărbați, interzice discriminarea directă și indirectă după criteriul de sex în domeniile muncii, educației, sănătății, culturii și informării, participării la decizie, instituie modalitățile de rezolvare a sesizărilor, reclamațiilor sau plângerilor privind discriminarea și desemnează autoritățile publice responsabile cu implementarea legii, în concordanță atât cu documentele internaționale la care România este parte cât și cu prevederile comunitare în domeniu.

În acord cu prevederile directivelor 75/117/CEE și 76/207/CEE în ceea ce privește egalitatea între femei și bărbați, proiectul de Lege cuprinde definițiile unor termeni ca: discriminarea directă și, respectiv, indirectă după criteriul de sex, măsuri stimulative, munca de valoare egală, discriminarea sub forma hărțuirii sexuale.

De asemenea, proiectul de Lege stabilește obligațiile angajatorilor pentru asigurarea egalității de șanse între angajați, femei și bărbați, la :angajare, promovare, stabilirea remunerației și prevenirea comportamentelor ofensatoare la locul de muncă.

În acord cu Rezoluția Consiliului european 95/110/CE, proiectul Legii prevede respectarea demnității și protejarea imaginii unei persoane, femeie sau bărbat, în masa media și prin publicitate.

În ceea ce privește participarea la procesul decizional, în concordanță cu recomandările Uniunii Europene, autoritățile publice, centrale și locale vor promova, progresiv, măsuri pentru accelerarea reprezentării paritare a femeilor și bărbaților în toate structurile de decizie.

Autoritățile publice desemnate ca responsabile de aplicarea și controlul respectării reglementărilor prezentei legi, fiecare în domeniul său de activitate, sunt :Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății și Familiei împreună cu instituțiile ce funcționează în subordinea și/sau în coordonarea acestora la nivel central și teritorial.

Confederațiile sindicale precum și Consiliul Economic și Social au responsabilități specifice pentru respectarea prevederilor Legii la nivel național și în unitățile economice.

Un capitol special este consacrat rezolvării sesizărilor, reclamațiilor sau plângerilor persoanelor, care se consideră discriminate după criteriul de sex, fie prin înlăturarea consecințelor faptelor discriminatoare fie prin acordarea unor despăgubiri materiale și/sau morale. Sesizările sau reclamațiile se pot rezolva atât în unități, prin mediere cu reprezentanții desemnați de organizația sindicală sau, după caz, cu reprezentanții aleși ai salariaților cât și pe cale judecătorească. Se prevede, în acord cu legislația internațională, protejarea angajaților împotriva concedierilor în cazul plângerilor privind discriminarea după criteriul de sex în relațiile de muncă.

Persoana fizică și/sau juridică chemată în instanță sub învinuirea că a discriminat, după criteriul de sex, o altă persoană va trebui să dovedească cu probe faptul că nu a încălcat egalitatea de șanse între femei și bărbați, ceea ce asigură transpunerea prevederilor Directivei Consiliului european 97/80/CE ce stabilește în sarcina cui revine aducerea probelor în instanță.

Sanctiunile prevăzute, pentru faptele de încălcare a prevederilor Legii, sunt amenzile contravenționale, în cuantum de la 1.500.000 lei la 15.000.000 lei. Prin Lege sunt stabiliți reprezentanții autorităților publice care constată faptele ce constituie contravenții și aplică amenzile corespunzătoare.

Proiectul de Lege privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, prin prevederile sale, este o contribuție importantă la procesul de realizare și de menținere a coeziunii sociale, la procesul de armonizare a legislației naționale cu prevederile legislației spațiului comunitar european.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

PRIM-MINISTRU,

Adrian Năstase